

IZVJEŠĆE O RADU UDRUGE U 2023.

PROGRAM "FANTASTIČNO DOBRI DOKUMENTARCI"

1. Filmovi i serijali u proizvodnji:

- MI SMO LJUDI, MI SMO SILA

Dugometražni dokumentarni film "Mi smo ljudi, mi smo sila" Srđana Kovačevića je u fazi post-produkcije. Film prati udruhu aktivista u Ljubljani koja se brine o radničkim pravima, većinom najamnih agencijskih radnika koji dolaze iz Srbije, BiH, Hrvatske i Slovenije. Film je svojom temom posljednjih godina dana još više dobio na težini u cijeloj regiji, a s dolaskom nemalog broja radnika iz inozemstva. Većina inozemnih radnika koji su došli u Hrvatsku, agencijski su radnici koji rade za minimalne plaće, a na čiji račun se bogate agencije i ostali posrednici.

- JUMP OUT

Dokumentarni film "Jump Out" redateljice Nike Šaravanje prati grupu djece u Africi, male akrobate, koji sanjanju da će jednom otputovati za Europu i tamo pokazati sve svoje akrobatske vještine i upoznati neki drugačiji svijet. Film "Jump Out", kojeg radimo u suradnji s kolegama iz Belgije i Italije, završen je u 2023. godini. U fazi post-produkcije dobili smo potporu Al Jazeera International koja je pokazala interes za otkup. Film će premijerno biti prikazan na međunarodnom festivalu dokumentarnih filmova FIPADOC u siječnju 2024.

- 1 DAN, 365 SATI

Film "1 dan, 365 sati" turske redateljice Eylem Kaftan je završen u 2023. godini. Ovo je snažna priča o ženskim pravima, zajedništvu, zaštiti i potrebnoj sigurnosti. Projekt je nagrađen na industrijskom programu When East Meets West- Last Stop Trieste, koji se odvija u sklopu Trieste FF svakog siječnja u godini. Film je tada nagrađen i HBO nagradom kao najbolji projekt. Ovaj film je dobio sredstva HAVC-a kao manjinska koprodukcija, a od turske vlade nije financiran te je većina autora radila pro bono. Na filmu su radili autori koji su poznati u svijetu filma, ali i glazbe, što svakako pomaže u promociji filma i davanju na važnosti poruke koja se želi prenijeti. Film je u 2023. imao svjetsku premijeru na Sarajevo Film Festivalu. Film je nakon Sarajeva imao premijeru u Turskoj na Altin Koza Film Festivalu, nakon čega je išao na jedan od najboljih festivala u sjevernom dijelu Europe, Tallinn Black Nights FF.

- JOSO

Kratkometražni dokumentarni film "Joso" autorice Monike Herceg prati svakodnevnicu protagonista Jose, stanovnika napuštenog i zabačenog sela povrh banijskog rasjeda. Film je u fazi priprema za snimanje. Produbljujemo koncept filmskog narativa kako bismo u što kraćem vremenu dobili priču prikazanu na nešto inovativniji način. Snimatelji na ovom projektu su Jurica Marković i Damian Nenadić. Ovaj projekt zahtjeva dodatna sredstva kako bi se zatvorila financijska konstrukcija pa smo tijekom 2023. dodatno aplicirali na natječaje Grada Zagreba i Sisačko-moslavačke županije.

- SMEĆE I JA

Dokumentarni serijal "Smeće i ja" redateljice Vlatke Vorkapić je u lipnju završio sa snimanjem nakon čega je redateljica ušla u montažu. Serijal su montirali Klara Šovagović i Marija Prusina. Glazbu je radio Stanislav Kovačić. Serijal prikazuje široku lepezu priča koje se vrte oko otpada, odnosno smeća. Od toga kako se reciklira na nivou države i gradova (posebno Zagreb), političkim aferama do toga kako umjetnici obrađuju otpad i koriste ga za stvaranje glazbala, nove odjeće i mnogih drugih korisnih stvari. Dokumentarni serijal je završen krajem 2023.godine i prikazivanje se očekuje u 2024. na HRT-u.

2. Filmovi i serijali u distribuciji:

- TVORNICE RADNICIMA

Dugometražni dokumentarni film Srđana Kovačevića "Tvornice radnicima" prati borbu radnika ITAS-a, analizira uvjete i mogućnosti za otpor kapitalizmu. Film "Tvornice radnicima" jedna je od najuspješnijih Fade Inovih projekata što se tiče festivalskog života i nagrada. Filmski kritičari su ga u 2023. proglasili jednim od 10 najboljih filmova hrvatske kinematografije. Film se i dalje prikazuje po festivalima širom svijeta. Bio je prikazan u Argentini u sklopu Construir Cine festivala, jedinog tamošnjeg festivala na temu radničkog prava. Film je osvojio Grand prix i nastavio putovati po malim mjestima u Argentini. Zatim je prikazan u Katranu u Plesnom centru Tala, kao dio programa koji se bavio radom. Udruga LFF i Kino Katarina održali su projekciju filma Tvornice radnicima u kolovozu u Puli i to u prostorima brodogradilišta Uljanik.

- A ROMAILE

Film "A Romale" Hrvoja Mabića prikazan je na HRT-u u 2023.godini i dobio je vrlo pozitivne povratne reakcije publike. Film u fokus stavlja priče mladih Romkinja u Hrvatskoj i izazova s

kojima se svakodnevno susreću. Film je prikazan i u programu Svjetskog dana romskog jezika koji je održan početkom studenog 2023. u Muzeju suvremene umjetnosti u Zagrebu.

- OBLAK

Dokumentarni film "Oblak" Miroslava Sikavice govori o intimnoj pozadini medijski eksponiranog slučaja ubojstva Luke Ritza, koje je potreslo hrvatsku javnost, o životu njegovih roditelja, prijatelja i bivše djevojke nakon tragičnog događaja od 12. lipnja 2009. Film je premijerno prikazan u Zagrebu 2011.godine, a godinama poslije i dalje se prikazuje kroz programe fokusirane na djecu i mlade. Oblak je u 2023. bio prikazan u Kući umjetnosti Arsen u Šibeniku povodom Dana ružičastih majici. Također prikazivali smo ga u Art kino Rijeka u sklopu programa "Škola u kinu".

- VJETROVITO:

Kroz priču o jadranskim vjetrovima zrcali se široko područje ljudskog djelovanja od tradicijskih i suvremenih zanimanja, preko narodnih vjerovanja i umjetničkih značenjskih reinterpretacija do suvremenog korištenja u znanosti i industriji ali i u slobodnom vremenu i razonodi koje se najbolje manifestira u sportovima vezanim uz vjetar. Dokumentarni serijal "Vjetrovito" autorice Vlatke Vorkapić i snimatelja Jasenka Rasola prikazan je u prime terminu svakog utorka na HRT1. Serijal je dobio sjajne kritike publike.

- HAKERI RATA

Film "Hakeri rata" Tomislava Brdjanovića i Nikole Kuprešanina u fokus stavlja priču o vukovarskim braniteljima koji su suočeni s premoćnom neprijateljskom silom morali pribjegavati improvizacijama. Sustav šifrirane komunikacije sklopljen od radio- stanica, primitivnih modema i Commodore 64 računala jedan je od najblistavijih primjera njihove domišljatosti. Film je u studenom 2023. prikazan u okviru "Večeri dokumentarnog filma" Muzeja domovinskog rata u Splitu.

3. Projekti u razvoju

- IZ DRUGE RUKE

Film "Iz druge ruke" Bojana Mrđenovića prati pet jakih protagonista u njihovim osobnim egzistencijalnim borbama. Svaki od likova živi u vlastitom svijetu koji je izoliran od svjetova ostalih likova. Ipak, nizanjem priča u filmu se rastvara koloplet ekonomskih i egzistencijalnih odnosa koji ove naizgled nepovezane likove čini dijelom neraskidive cjeline. Na projektu je

2023. angažirana montažerka Nina Velnić te su autor i ona napravili jedan kraći i jedan duži ogledni materijal. Film je spreman za kolaudaciju na HAVC-u.

- BRDO: EPICENTAR

Dokumentarni film “Brdo: epicentar” Monike Herceg poetski je dokumentarac o autoričinoj majci i selu koje se nalazi u samom epicentru potresa koji se dogodio 29.12. 2020. Film je u 2023. nakon snimanja ušao u proces montiranja trailera i ugovorena je suradnja s montažerkom Klarom Šovagović.

- TVOJ PRIJATELJ SATAN

Dokumentarni film “Tvoj prijatelj Satan” Stjepka Galovića govori o vinkovačkom umjetniku Ivici Čuljku, poznatijem kao Satanu Panonskom, iz perspektive njegovih najbližih, koji su ga poznavali bolje od obožavatelja i javnosti i vidjeli su ga kao autentičnu osobu, slobodnu od društvenih etiketa i predrasuda. Film se snimao tijekom kolovoza i rujna 2023. godine, uz kasnija dosnimavanja za trailer, a ugovorena je i suradnja s montažerkom Lucijom Strugar.

PROGRAM “MUZEJ OSOBNIH PRIČA”

- Projekt PO MJERI

U okviru programa Muzeja osobnih priča provodili smo projekt Po mjeri koji u fokus stavlja bivše, sadašnje i buduće radnice i radnike uništene tekstilne industrije grada Osijeka. Projekt se provodio u partnerstvu s Bazom za radničku inicijativu i demokratizaciju (BRID), a sredstva su osigurana iz Fonda za aktivno građanstvo u Hrvatskoj (Active citizens fund).

Rezultati projekta:

- Provedeno istraživanje pod nazivom “Tekstilna industrija Osijeka: poboljšanjem uvjeta rada ka održivoj domaćoj tekstilnoj industriji” koje su pripremile kolege iz BRID-a i koje je dostupno na web stranici Muzeja osobnih priča (<https://muzejosobnihprica.com/istrazivanje/>).
- Izradili smo web izložbu koja u fokus stavlja osobne priče 20 bivših tekstilnih radnica iz Osijeka koje su nekada radile za velike tekstilne pogone i tvornice u Osijeku, a danas se samostalno bore za život i očuvanje profesije. Osim u web obliku, postav Po mjeri od rujna 2023. je dostupan i u fizičkom obliku kao dio stalnog postava Muzeja osobnih priča u Osijeku. Web izložba Po mjeri dostupna je na <https://muzejosobnihprica.com/osobne-price-po-mjeri/>. Autori postava su Martina Globočnik i Miroslav Sikavica.

- Osim web izložbe Po mjeri, autori su kreirali i mobilnu izložbu kroz koju je zagovaran položaj učenika Obrtničke škole Osijek (zanimanje krojač i pomoćni krojač) i Škole primijenjene umjetnosti i dizajna Osijek (zanimanje dizajner tekstila) koji sudjeluju u projektu, a čija je budućnost na tržištu rada upitna. Kao budući radnici, učenici su predstavljeni kroz fotoportrete njihovih školskih radova u formi plakata. Na plakatima se, uz radove srednjoškolaca, provlači inkluzivna poruka: Drugačija budućnost tekstila je moguća! Izložba je istovremeno organizirana u Zagrebu, Osijeku, Požegi i Čakovcu u dogovoru i uz podršku vlasnika krojačkih salona, trgovina tekstilom i pozamanterijom. Radovi su se tijekom lipnja 2023. mogli vidjeti u čak 36 radnje u gore spomenutim gradovima. Osim Martine Globočnik i Miroslava Sikavice, u pripremi i provedbi web i mobilne izložbe sudjelovali su i Jasenko Rasol, Dražen Žerjav, Tena Trstenjak i Barbara Blasin.
- U lipnju i rujnu smo uz promociju web i mobilne izložbe, održali i četiri okrugla stola i žive knjižnice u Zagrebu (Multimedijalni institut- MaMa), Čakovcu (Knjižnica "Nikola Zrinski"), Požegi (Gradska knjižnica Požega) i Osijeku (Udruženje obrtnika Osijek). Na okruglim stolovima i živim knjižnicama okupili smo relevantne dionike vezane uz ovu temu (bivše i sadašnje radnice i radnike, bivše i sadašnje učenike, predstavnike vlasti na nacionalnom, županijskom i gradskom nivou, obrazovne institucije, HZZ, obrtničke i gospodarske komore, sindikate, poslodavce, zadruga, udruge civilnog društva i dr.).
- Tijekom rujna proveli smo mini online kampanju podrške tekstilnim radnicama i radnicima uz slogan "Druačija budućnost tekstila je moguća" i #buducnostpomjeri na koju se putem društvenih mreža odazvao veći broj građana iz zemlje i regije koji su nam slali svoje fotografije s natpisima kakvu budućnost tekstila oni žele.
- Tijekom rujna, rezultate istraživanja i sve preporuke proizašle iz okruglih stolova u Požegi, Čakovcu, Zagrebu i Osijeku predstavili smo relevantnim institucijama na nacionalnom nivou- Pučka pravobraniteljica, Pravobraniteljica za ravnopravnost spolova, Saborski odbor za rad i obrazovanje, Agencija za strukovno obrazovanje i GOOD inicijativa. Uz podršku zastupnice Katarine Peović, predavljanje rezultata i preporuka održalo se i u Hrvatskom Saboru (Mala vijećnica) na okruglom stolu na koji su bili pozvani svi klubovi zastupnika.
- U okviru projekta Po mjeri, rujna smo završili s postavljanjem murala posvećenog bivšim, trenutnim i budućim radnicama i radnicima tekstilne industrije ispred Škole primijenjene umjetnosti i dizajna u Osijeku te predavanjem Ivane Biočine iz Instituta održive mode u Koprivnici.
- Promocija stalnog postava Muzeja osobnih priča

U 2023. nastavili smo s promocijom stalnog postava Muzeja osobnih priča u Osijeku i to kroz redovan rad Muzeja subotom od 10 do 15 i kroz grupne vođene posjete i žive knjižnice koje imamo u ponudi. U ovom razdoblju, organizirali smo grupne posjete za studente Filozofskog fakulteta Osijek (Odsjek za engleski jezik i književnost i Odsjek za informacijske znanosti),

Akademije za umjetnost i kulturu u Osijeku (Odsjek za kulturu, medije i menadžment), učenike osnovnih škola u Osijeku, Tehničke škole i prirodoslovne gimnazije "Ruđer Bošković" i njihovih partnera iz Litve, Obrtničke škole Osijek, Škole primijenjene umjetnosti i dizajna, Gospodarske škole iz Varaždina, Katoličke gimnazije iz Požege. U okviru međunarodne konferencije "Libraries in the digital age" u Osijeku, posjetili su nas i sudionici te konferencije. Nastavili smo i suradnju sa Židovskom općinom Osijek i Romskim resursnim centrom iz Darde kroz organizaciju i provedbu zajedničkih aktivnosti. Predstavnici Židovske općine su u travnju posjetili Muzej sa sudionicima međunarodnog projekta UNITED (Understand, Inform, Think, EDucate) koji se bavi temom holokausta. U rujnu smo sudjelovali u programu Mjeseca Židovske kulture koji organizira Židovska općina Osijek i to kroz provedbu živih knjižnica članova Židovske zajednice čije su priče dijelom stalnog postava Muzeja. U provedbi aktivnosti sudjelovali su učenici osnovnih i srednjih škola iz Osijeka, Zmajevca i Vukovara. Osim njih, posjetili su nas i osnovnoškolci iz Vinkovaca i grupa mladih Romkinja i Roma iz Slovenije, Mađarske i Hrvatske koji sudjeluju u međunarodnom projektu kojeg provode kolege iz Romskog resursnog centra iz Darde.

PROJEKT "SCALE UP MEDIACOACH (COACHMIL)"

Projekt CoachMIL provodimo u partnerstvu s Institutom za medije i različitosti- Zapadni Balkan iz Srbije (nositelji) i Institutu Shqiptar i Medias iz Albanije (partneri), a sredstva su osigurana iz fonda Kreativna Europa - MEDIA u trajanju od dvije godine (do 31.12.2024.). Projekt je usmjeren na podizanje razine medijske i informacijske pismenosti i poticanje kritičkog promišljanja mladih u Hrvatskoj. Osnaživanjem osoba koje su uključene u rad s mladima ili stvaraju njima namjenjene sadržaje, želimo osnažiti mlade ljude na putu prema društvenom djelovanju, boljoj informiranosti i uspješnijem snalaženju u svijetu klasičnih i digitalnih medija. Tijekom 2023.godine završili smo istraživanje o medijskoj pismenosti u zemljama koje provode projekt (Hrvatska, Albanija i Srbija). U Hrvatskoj su istraživanje provodile mlade novinarke Lucija Marčec i Ivona Malbašić, a zajedno s partnerima na projektu, organizirali smo jednodnevnu konferenciju u Briselu kako bismo predstavili rezultate istraživanja i projekt osobama koje su aktivne u europskim politikama. U prosincu 2023.u prostorijama HUB285 u Zagrebu održan je i trening za trenere medijske pismenosti na kojem je sudjelovalo 16 polaznika različitih profila: knjižničari, studenti, novinari, glumci, nastavnici, producenti, aktivisti. Trening su održale: Marija Šimoković Sikavica, Nevenka Sablić, Tiha Gudac, Morana Ikić Komljenović i Sabina Krešić. Nakon završene edukacije, polaznice i polaznici će imati priliku producirati (multi)medijske proizvode i, uz podršku Fade In-a, sami održati radionicu medijske pismenosti u svojim sredinama i zajednicama.

PROGRAM "IZDAVAŠTVO - DOKUMENTARIZAM KAO SREDSTVO DRUŠTVENE PROMJENE"

U 2023.godini nastavili smo s promocijom naših izdanja koje su i dalje dostupna kroz mreže suizdavača, obrazovne institucije (npr. Fakultet političkih znanosti u Zagrebu i Akademija

dramske umjetnosti u Zagrebu) i u knjižnicama u Hrvatskoj. Autorica knjige “Snaga narativa” Martina Globočnik gostovala je na panelu u organizaciji Filozofskog fakulteta u Osijeku pod nazivom “ Inter_akcija: mogućnosti suradnje organizacija civilnog društva, znanosti i umjetnosti” i na kojoj je govorila o važnosti osobnih narativa u osvještavanju društvenih problema i transformaciji stavova kod publike s kojima se bavi i u radu Muzeja osobnih priča u Osijeku i kroz zadnju knjigu “Snaga narativa”. U 2023.godini dogovorili smo i novi projekt Vlatke Vorkapić, knjigu “O montaži, u montaži” za koju je planirano namicanje sredstava u 2024.godini.

- **IZ MEDIJA**

<https://radnickaprava.org/tekstovi/intervjui/srdan-kovacevic-bitno-je-i-dalje-biljeziti-tude-bo-rbe-poput-one-u-itasu-i-delavskoj-ali-moramo-i-sami-graditi-nesto-drugo-imaginirati-drugu-s-tvarnost-i-uspjesno-je-ozivjeti>

<https://www.portalnovosti.com/srdan-kovacevic-pitanje-mogucnosti-kolektiva-je-pitanje-na-seg-napretka>

<https://www.tportal.hr/kultura/clanak/a-romale-hrt-dokumentarac-20230407>

<https://www.tportal.hr/kultura/clanak/mogla-je-to-ispasti-suhoparna-gnjavaza-ali-hrt-ov-ser-ijal-vjetrovito-pun-je-pogodak-20230524>

<https://www.jutarnji.hr/kultura/film-i-televizija/najcesce-smo-na-put-kretali-kad-je-bilo-crve-no-upozorenje-bura-me-kod-senja-oborila-na-tlo-snimatelj-je-srusila-opremu-15331090>

<https://www.24sata.hr/news/od-jedne-prodane-kosulje-15-posto-novca-ode-na-%20marketi-ng-a-krojacima-tek-18-posto-936544>

<https://www.telegram.hr/super1/power/kako-zive-tekstilne-radnice-u-hrvatskoj-ovaj-projekt-omogucio-je-da-napokon-cujemo-i-njihov-glas/>

<https://h-alter.org/vijesti/fade-in-i-brid-vratimo-dostojanstvo-radu-u-tekstilu/>

<https://www.portalnovosti.com/tekstilna-nepravda>

<https://voxfeminae.net/pravednost/tekstil-po-mjeri/>

<https://www.portalnovosti.com/uz-skare-i-sukno>

<https://kulturpunkt.hr/podcast/audio/inkluzivni-kotac/>

<https://www.ziher.hr/martina-globocnik-muzej-osobnih-prica-intervju/>

<https://vizkultura.hr/zivotne-price-kao-muzejski-eksponati/>

<https://www.portalnovosti.com/muzej-protiv-nepравde>